

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหาร
หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

Development of Teacher Competency Enhancing Program on
Curriculum Administration and Learning Organization for
Educational Institutions under the Office of Secondary
Education Service Area 30

ชัยนาท พลอยบุตร¹, ลักขณา สิริวัฒน์²
Chainat Ploybut¹, Lakhana Sariwat²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครู
ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้าง
สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30
ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการ
เรียนรู้ แบบประเมินโปรแกรมสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed.Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลักคือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้

2. สภาพปัจจุบันสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 โดยรวมทุกองค์ประกอบ และแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการออกแบบการเรียนรู้ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า การสร้างและพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การออกแบบการเรียนรู้ และการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะดังนี้

3.1 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 มีองค์ประกอบทั้งหมด 9 ส่วน ประกอบด้วย ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือ และการประเมินผล

3.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ประกอบด้วย 3 ชุดที่ ได้แก่ ชุดที่ 1 การออกแบบการเรียนรู้ ชุดที่ 2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ชุดที่ 3 การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาการพัฒนา 9 ชั่วโมง รูปแบบในการพัฒนา เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้การทำกิจกรรมกลุ่ม และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองต่อไปอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาไว้

4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 การประเมินก่อนการพัฒนา ชั้นที่ 2 การพัฒนา ชั้นที่ 3 การบูรณาการ และชั้นที่ 4 การประเมินหลังการพัฒนา และเอกสารประกอบโปรแกรม ประกอบด้วย 6 ส่วน คือ บทนำ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

Abstract

The objectives of the research were; 1) to study the elements and indicators of teacher performance administration and learning management 2) to study present and desirable teacher performance administration and learning management, and 3) to develop a program to enhance teachers performance about curriculum administration and learning management for schools under the secondary educational service area office 30. The samples set leadership and teachers under the secondary educational service area office 30 in academic year 2557. Questionnaire were used to collect data about studying present and desirable teachers performance about curriculum administration and learning management and assessment a program teachers performance about curriculum administration and learning management. The statistics used in this study were mean and standard deviation.

The research results were :

1. The elements and indicators of teacher performance administration and learning management for schools under the secondary educational service area office 30 were 5 main components ; the creation and development curriculum, the ability to design learning, the learning management focuses on the learners, the development and use of innovative media technologies to learning, and the measurement and evaluation of learning.

2. The present teacher performance administration and learning management for schools were at the high level. The order from the highest to the lowest were use of innovative media technologies to learning, the measurement and evaluation of learning, the creation and development curriculum, the learning management focuses on the learners, and the ability to design learning. The desirable teacher performance administration and learning management for schools were at the highest level. The order from the highest to the lowest were the

measurement and evaluation of learning, the learning management focuses on the learners, ability to design learning, use of innovative media technologies to learning, and creation and development curriculum.

3. A program to enhance teachers performance about curriculum administration and learning management for schools under the secondary educational service area office 30

3.1 The elements of a program to enhance teachers performance about curriculum administration and learning management for schools under the secondary educational service area office 30 had all the elements that comprise the 9th; the importance of the program, the purpose of the program, aims, models and methods, the structure of the program, content, orientation activities, tools and techniques, and evaluation.

3.2 Scope of teachers performance about curriculum administration and learning management for schools under the secondary educational service area office 30. There were 3 activities. The first was the ability to design learning. The second was the learning management focuses on the learners. The Third was evaluation of learning. They took 9 hours. A model for development were focus on building self-knowledge, learning together by the activist group, and learn from actual practice to build knowledge, understanding and skills learned a profound and lasting. So developed the principles can be applied to develop themselves further continued. The development process into 4 stages as follows: stage 1 assessment before developing stage 2 development stage 3 integration and stage 4 evaluation after development. And documentation program consists of 6 parts: introduction, objectives, content, learning activities, media/resources, and measurement and evaluation.

Keywords : Development of Teacher, Competency Enhancing, Curriculum Administration

บทนำ

สถานศึกษาที่จะบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้ครูมืออาชีพ การเป็นมืออาชีพจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เอื้อโดยเฉพาะหรือสมรรถนะนั้นเอง ความต้องการหรือความจำเป็นคือด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับตำแหน่งและด้านความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแผนกกลยุทธ์การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2549-2551 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป้าหมายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา คือทุกหน่วยงานสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาตามสมรรถนะโดยการพัฒนาที่หลากหลายมีหลักสูตรการพัฒนาตามสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถนะของการเป็นครูมืออาชีพ สร้างแรงจูงใจยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือมีระบบจัดค่าตอบแทนรางวัลในรูปแบบการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 ก : 7) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผลการปฏิบัติงานและจากความสำคัญดังกล่าวในพระราชบัญญัติสภาครูและ

บุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 มาตรา 9(5) กำหนดให้ครูสมาชิกอำนาจหน้าที่สนับสนุนและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าวครูสภาได้ออกข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 กำหนดให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมให้มีมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพรวมทั้งเป็นการพัฒนาระดับมาตรฐานวิชาชีพให้สูงขึ้นและเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าวได้มีประกาศคณะกรรมการครูสภาเรื่องสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพเพื่อกำหนดรายละเอียดของสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2648 ก : 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญโดยกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กรคือการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบเป็นอันดับแรกโดยเน้นให้ครูมีทักษะในตนเองที่บ่งบอกถึงทักษะ 3 ประการคือ KPP (Knowledge Process Product) เน้นให้ผลผลิตของบุคลากรทางการศึกษามีความรู้มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

ตามจุดเน้นดังกล่าวสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ (Teachers and personals Competency) ซึ่งหมายถึงความสามารถในการผนึกความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แรงจูงใจ (Motivation) ทศนคติ (Attitude) และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคลากรเข้าด้วยกันแล้วแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่นและมีประสิทธิภาพ (สค.บศ., 2550) ดังนั้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เป็นสมรรถนะหนึ่งที่สำคัญงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(ก.ค.ศ.) ได้กำหนดเป็นสมรรถนะประจำสายงานเพื่อใช้ในการประเมินสมรรถนะของครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความสามารถในการเนื้อหาสาระที่สอน 3) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้และ 5) ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งครูในฐานะที่เป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาครูจึงควรได้รับการ

พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของครูและสถานศึกษาเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีคุณภาพมีความรู้ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ตามความคาดหวังของทุกฝ่ายโดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูหลักการเรียนรู้การพัฒนาครูรูปแบบเพื่อให้ครูมีโอกาสพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในตัวเองไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพสามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างเข้มแข็งจริงจังและดำเนินงานด้านการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่มีคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้าง

สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30

3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ครั้งนี้เป็น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานคือ ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน

คือ สร้างแบบสอบถามประชากรโดยใช้ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 37 โรงเรียน จำนวน 320 คน แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์

ระยะที่ 3 ออกแบบพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานคือ นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 มาร่างโปรแกรมแล้วประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้
2. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
3. แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. แบบประเมิน แบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1 เป็นแบบประเมินเกี่ยวกับสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสังเคราะห์ เพื่อนำผลการวิเคราะห์มากำหนดประเด็นในการศึกษา

3. ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมิน และกำหนดรูปแบบประเมิน

4. สร้างแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ โดยให้ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวชี้วัดของจิตสาธารณะ แยกเป็น 5 องค์ประกอบ 21 ตัวชี้วัด

5. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขและตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอ

ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงอีกครั้ง

8. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำเป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์เพื่อ ให้ทราบลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปร เป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ ในการวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์และตรวจสอบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำข้อความที่

แสดงถึงองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มาจัดทำเป็นเครื่องมือที่เป็นแบบตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการ

เรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คนได้ทำการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ปรากฏตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. องค์ประกอบด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	4.57	0.53	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
2. องค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	4.57	0.27	มากที่สุด	4.52	0.12	มากที่สุด
3. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.50	0.17	มาก	4.60	0.21	มากที่สุด
4. องค์ประกอบด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.33	0.27	มาก	4.57	0.37	มากที่สุด
5. องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.46	0.30	มาก	4.54	0.09	มากที่สุด
โดยรวม	4.50	0.11	มาก	4.54	0.05	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.50 และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.54

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 30 ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่อการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 โดยรวมและรายด้าน

การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร	3.91	0.49	มาก	4.42	0.37	มาก
2. ด้านความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้	3.82	0.36	มาก	4.52	0.22	มากที่สุด
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.90	0.31	มาก	4.52	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้	3.98	0.38	มาก	4.51	0.24	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.97	0.26	มาก	4.56	0.31	มากที่สุด
โดยรวม	3.90	0.22	มาก	4.51	0.12	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 3.90) พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (\bar{x} = 3.82) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (\bar{x} = 3.90) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร (\bar{x} = 3.91) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (\bar{x} = 3.97) และด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ (\bar{x} = 3.98) สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

(\bar{x} = 3.51) พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก ดังนี้ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร (\bar{x} = 4.42) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ (\bar{x} = 4.51) ด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ (\bar{x} = 4.52) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (\bar{x} = 4.52) และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (\bar{x} = 4.56)

2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามวิธีการการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและ
การจัดการเรียนรู้ (เลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. การฝึกอบรม	210	65.63
2. การฝึกอบรมควบคู่การปฏิบัติงาน	195	60.94
3. การสัมมนา	130	40.63
4. การเรียนรู้จากการทำงาน	221	69.06
5. การเรียนรู้จากกาปฏิบัติจริง	251	78.44
6. การนิเทศ	88	27.50
7. การเป็นพี่เลี้ยง	102	31.88
8. การศึกษาดูงาน	54	16.88
9. การระดมสมอง	10	3.13
10. อื่นๆ(โปรดระบุ).....	-	-

จากตาราง 3 พบว่าวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เรียงลำดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด 3 ลำดับแรก คือการเรียนรู้จากกาปฏิบัติจริงการเรียนรู้จากการทำงานและการฝึกอบรม

3. ผลการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีการดำเนินการ ดังนี้

จากการศึกษาการศึกษาองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้สมรรถนะครูผู้วิจัยนำผลการศึกษามาทำการศึกษาและ

พัฒนาโปรแกรมสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกองค์ประกอบคือ สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 21 ตัวบ่งชี้ นำองค์ประกอบที่ได้มาจัดทำร่างเนื้อหา โดยจัดทำเป็นเอกสารประกอบโปรแกรม ประกอบด้วย เอกสารประกอบโปรแกรม จำนวน 5 ชุด คือ ชุดที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ชุดที่ 2 การออกแบบการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แล้วสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะครูด้านการบริหาร

หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จัดลำดับความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ พบว่า ลำดับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ การใช้วิธีสอนที่หลากหลายการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากนั้นนำผลที่ได้จากการจัดลำดับความต้องการมาใช้ในการจัดหน้าหนึ่งของระยะเวลาการพัฒนา ทั้ง 21 ตัวบ่งชี้ โดยจัดระยะเวลาในการพัฒนาในเอกสารประกอบโปรแกรม ดังนี้

2. จัดทำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม ประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู ความหมาย ความสำคัญของสมรรถนะครู และโครงสร้างของโปรแกรม

2.2 วัตถุประสงค์ของโปรแกรม ประกอบด้วย เป้าหมายที่ต้องการให้บรรลุผลในการใช้คู่มือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

2.3 เป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการใช้วิธีการ

สอนที่หลากหลาย การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 รูปแบบและวิธีการพัฒนา คือ การเตรียมความพร้อม 1 วัน ประกอบด้วย การประชุมนิเทศ และการศึกษาด้วยตนเองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน จำนวน 1 โรงเรียน การอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน การปฏิบัติจริงโดยเชื่อมโยงการใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเอง การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.5 โครงสร้างของโปรแกรม ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การประเมินก่อนพัฒนา ส่วนที่ 2 การพัฒนา ส่วนที่ 3 การบูรณาการแบบสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และส่วนที่ 4 การประเมินหลังพัฒนา

2.6 เนื้อหาประกอบด้วย เอกสารประกอบโปรแกรม 5 ชุด คือ ชุดที่ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ชุดที่ 2 การออกแบบการเรียนรู้ ชุดที่ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดที่ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และชุดที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.7 แนวการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย การเรียนรู้ด้วยตนเองการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตการเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมองการศึกษาดูงานและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

2.8 เทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ การบรรยายประกอบสื่อ การปฏิบัติงาน ใบความรู้ ใบกิจกรรม วีดีทัศน์ สื่อประสมในการบรรยาย (Power point) และฝ่ายดำเนินการควรจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ /สื่อที่จำเป็นที่ใช้ในการพัฒนา อาทิ คอมพิวเตอร์ โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เอกสาร วีซีดี และวัสดุสำนักงานที่จำเป็นอื่น ๆ หรือตามที่วิทยากรขอร้อง โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการพัฒนา

2.9 การประเมินผล คือ ประเมินตนเองก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา ประเมินการทำกิจกรรมตามที่กำหนด ประเมินความสนใจ และตั้งใจในการศึกษาด้วยตนเอง ประเมินการซักถาม และการให้ข้อคิดเห็นและประเมินการรายงานการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2.10 จัดทำร่างโปรแกรม เสริมสร้างภาวะสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3. นำร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับใช้ในการประเมินโปรแกรม คือ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของโปรแกรม ได้แก่ ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการพัฒนา โครงสร้างของโปรแกรม เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม เทคนิคและเครื่องมือ การประเมินผล

ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ

ตาราง 4 แสดงผลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู
ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการและแนวคิดโปรแกรม	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
3. เป้าหมาย	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
4. รูปแบบและวิธีการพัฒนา	4.44	0.24	มาก	4.52	0.06	มากที่สุด
5. โครงสร้างของโปรแกรมฯ	4.45	0.05	มาก	4.40	0.05	มาก
6. เนื้อหา	4.56	0.06	มากที่สุด	4.56	0.24	มากที่สุด
7. แนวการจัดกิจกรรม	4.73	0.21	มากที่สุด	4.57	0.04	มากที่สุด
8. เทคนิคและเครื่องมือ	4.85	0.29	มากที่สุด	4.55	0.06	มากที่สุด
9. ประเมินผล	4.36	0.23	มาก	4.56	0.04	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.51	0.18	มากที่สุด	4.41	0.18	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านความเหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดด้านความเหมาะสมของโปรแกรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดที่สุด และด้านความเป็นไปได้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นไปได้ของโปรแกรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด เช่นกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบ และสามารถนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์กรประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์กรประกอบ 5 องค์กรประกอบหลัก 21 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับองค์กรประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จากนักวิชาการ และนักการศึกษาทั้งในประเทศและ

ต่างประเทศจะได้องค์ประกอบของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical framework) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อความที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยหรือตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มาจัดทำเป็นเครื่องมือที่เป็นแบบตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนได้ทำการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบพบว่าความสอดคล้องขององค์ประกอบย่อยหรือตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบหลักมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.05 สอดคล้องกับนันทกา วารินทร์ (2557 : 1-11) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในการพัฒนาระดับมาก

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 สรุปได้ดังนี้คือ โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบคือหลักการของโปรแกรม จุดหมายของโปรแกรม สมรรถนะที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นตามจุดหมายของโปรแกรม สารที่ใช้พัฒนา กิจกรรมการพัฒนา และแนวทางการประเมินตามโปรแกรม มีผลการประเมินโปรแกรมโดยผู้เชี่ยวชาญใน 2 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมและด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ปรากฏว่า

2.1 ด้านความเหมาะสม

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดด้านความเหมาะสมของโปรแกรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านเทคนิคและเครื่องมือ ด้านแนวการจัดกิจกรรม ด้านเป้าหมาย ด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างของโปรแกรม ด้านรูปแบบและวิธีการพัฒนา ด้านหลักการและแนวคิด

โปรแกรม ด้านวัตถุประสงค์ของโปรแกรม และดำเนินการประเมินผล

2.2 ด้านความเป็นไปได้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นไปได้ ของโปรแกรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.18) สอดคล้องกับ พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557) ได้พัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การวิเคราะห์ ความสำคัญของความต้องการจำเป็นของ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีความ สำคัญต่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มากที่สุดคือ ด้านการมีความยืดหยุ่น (PNI = 0.501) รองลงมาคือ ด้านการมีจินตนาการ (PNI = 0.498) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (PNI = 0.478) เป็นลำดับสุดท้าย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาโปรแกรมเป็นไปตามขั้นตอนการ พัฒนาโปรแกรม คือผู้วิจัยได้เริ่มต้น การศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการ จำเป็น เมื่อได้ผลจากการศึกษาข้อมูล พื้นฐานสภาพที่พึงประสงค์แล้วได้ ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมตามขั้นตอนที่ เป็นระบบกล่าวคือได้ดำเนินการ เตรียมการ เพื่อร่างโปรแกรม ประเมิน

โปรแกรมฉบับยกร่างโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำทดลองใช้โปรแกรม มีการนิเทศ ติดตามผลการพัฒนาตามโปรแกรม และ การปรับปรุงโปรแกรม ซึ่งเป็น กระบวนการพัฒนาโปรแกรมหรือกระบวนการ พัฒนาหลักสูตร (Tyler 1996 :10) ทาบ (Taba. 1962 : 12-13) เซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส (Saylor, Alexander, and Lewis 1974 : 30) โอลิวา (Oliva.1992 : 70-71) และ สุเทพ อ่วมเจริญ (2555 : 13) ที่ได้อธิบายไว้ว่า โปรแกรมหรือหลักสูตรถ้ามีการดำเนินการ พัฒนาโปรแกรมหรือหลักสูตรเป็นขั้นตอน ที่ประกอบด้วย 1) การศึกษาความต้องการของผู้เรียน สังคม ชุมชน เนื้อหาวิชา รวมทั้งปรัชญาทางการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา รวมทั้งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนการศึกษาสภาพทั่วไปก่อน การพัฒนาหลักสูตร 2) กำหนดหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ของหลักสูตร การจัดเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน 3) การนำหลักสูตร ไปใช้ 4) การวัดผลและประเมินผล หรืออธิบายเพิ่มเติมได้ว่ากระบวนการพัฒนา หลักสูตรหรือพัฒนาโปรแกรมมีขั้นตอน หลัก คือ 1) การศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น 2) การพัฒนาโปรแกรม หรือการพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้ หลักสูตร 4) การประเมินและปรับปรุง หลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ในระดับมากซึ่งชี้ให้เห็นว่าควรนำโปรแกรมดังกล่าวไปใช้จริงโดยกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาเป็นครูในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกรเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในระหว่างปฏิบัติงานในหน้าที่ตั้งนั้นครูผู้สอนที่จะเข้าร่วมโปรแกรมต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะตาม

โปรแกรมการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอีกทั้งยังต้องสามารถจัดสรรเวลาในการเข้าร่วมพัฒนาตามโปรแกรมให้สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาแต่ละรูปแบบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งอื่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการครูตามมาตรฐานความรู้ของคุรุสภากระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารอ้างอิง

- นันทกา วารินิน. (2557). "การศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2,"วารสารวิชาการ *Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 7(2) 1-11 ;พฤษภาคม – สิงหาคม, 2557.
- พยัพ อนันนิล. (2557). *รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พิมพ์พร พิมพ์เกาะ. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2555). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *คู่มือสมรรถนะข้าราชการ
พลเรือนไทย*. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Tyler, R.W. (1996). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago :
University of Chicago Press.

Taba. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York :
Harcourt Brace & World,.

Saylor, Alexander and Lewis. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York :
Holt, Rinchart and Winston.

Oliva, P. F. (1992). *Developing the Curriculum*. 3rd ed. New York : Harper Collins.